ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 22.7.2024 г.
COM(2024) 307 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

съгласно член 410б от Директивата за ДДС
относно прилагането на правилата за ДДС към ваучери
- определение, дистрибуторски вериги и неизползвани ваучери -

Съдържание

1. ВЪВЕДЕНИЕ ---------- 2

2. КОНТЕКСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА ---------- 2

3. ПРИЛАГАНЕ НА НАСТОЯЩИТЕ РАЗПОРЕДБИ ---------- 8

4. ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩИТЕ ПРАВИЛА ---------- 13

4.1 Обща оценка ---------- 13

4.2 Оценка по конкретни теми ---------- 18

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ ---------- 23

ПРИЛОЖЕНИЕ — ОБЗОРЕН ДОКЛАД — ВЪПРОСНИК ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/1065 ЗА ВАУЧЕРИТЕ ---------- 26

1. ВЪВЕДЕНИЕ

На 27 юни 2016 г. Съветът прие директива[1] за изменение на Директивата за ДДС[2] по отношение на данъчното третиране на сделки, при които се използват ваучери (Директивата за ваучерите). Новите правила се прилагат от 1 януари 2019 г., но само за ваучери, издадени след 31 декември 2018 г.

Целта на тези промени е опростяването, актуализирането и хармонизирането на правилата за ДДС, които се прилагат по отношение на ваучерите[3], по-специално, *[з]а да се гарантира сигурно и еднакво третиране, за да е налице съответствие с принципите за общ данък върху потреблението, точно пропорционален на цената на стоките и услугите, за да се избегне непоследователност, нарушаване на конкуренцията, двойно данъчно облагане или необлагане и за да се намали рискът от избягване на данъчно облагане*[4].

Съгласно член 410б от изменената Директива за ДДС въз основа на информацията, получена от държавите — членки на ЕС (наричани по-нататък „държавите членки“), Комисията трябва да представи пред Европейския парламент и Съвета доклад за оценка на прилагането на разпоредбите на Директивата за ДДС по отношение на третирането на ваучерите за целите на ДДС, с акцент върху определението за ваучери, правилата за ДДС относно данъчното облагане на ваучери в дистрибуторската верига и неизползваните ваучери, придружен при необходимост от подходящо предложение за изменение на съответните правила.

С оглед на гореизложеното в настоящия доклад се анализира общото действие на правилата за ДДС по отношение на ваучерите според пет критерия (ефективност, ефикасност, уместност, съгласуваност и добавена стойност от ЕС) в продължение на четирите години от първоначалното им въвеждане през 2019 г., след което се прави оценка конкретно на: i) определението за ваучери, ii) данъчното облагане на ваучери в дистрибуторската верига и iii) неизползваните ваучери. В доклада прилагането на съответните разпоредби се оценява въз основа на резултатите от проучване, насочено към държавите членки, което се проведе от 27 март до 9 юни 2023 г.[5] В заключение се разглежда дали е целесъобразно да се отправи законодателно предложение за изменение на съответните правила.

2. КОНТЕКСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА

Тъй като в Шестата директива за ДДС[6] и в Директивата за ДДС няма общи правила по отношение на третирането на ваучерите за целите на ДДС, през годините държавите

---

1 Директива (ЕС) 2016/1065 на Съвета от 27 юни 2016 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на данъчното третиране на ваучери (ОВ L 177, 1.7.2016 г., стр. 9) (Директивата за ваучерите).

2 Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1) (Директивата за ДДС).

3 Съображение 13 от Директивата за ваучерите.

4 Съображение 2 от Директивата за ваучерите.

5 *Въпросник относно прилагането на Директива (ЕС) 2016/1065 за ваучерите*.

6 Директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 г. за хармонизирането на законодателствата на държавите членки, свързани с данъците върху оборота — Обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ L 145, 13.6.1977 г., стр. 1) (Шеста директива за ДДС).

членки разработиха различни подходи. Това доведе до рискове от двойно данъчно облагане или необлагане, избягване на данъчно облагане и пречки пред иновациите в стопанската дейност[7]. Затова през 2012 г. Комисията представи предложение[8] за изясняване и хармонизиране на правилата за ДДС върху ваучерите.

При приемането му от Съвета обаче не бяха включени някои от предложените от Комисията разпоредби. По-специално приетата Директива за ваучерите не съдържа разпоредби относно ваучерите за отстъпка, авансовите плащания или изчисляването на данъчната основа при разпространението на „ваучери за множество различни плащания“ (ВМРП). Що се отнася до отстъпките, в съображенията на приетата директива дори се пояснява, че *тези правила не следва да се отнасят за инструменти, които дават право на притежателя да получи отстъпка при покупката на стоки или услуги, но не дават право на получаване на такива стоки или услуги.* Не се споменават и изключването от определението за ваучер на инструменти, чиято единствена цел е извършването на плащания, нито връзката между правилата относно ваучерите и специалните правила за ДДС, като например тези за режима на облагане на маржа на печалбата за туристически агенти. Може да се твърди, че това отчасти се дължи на необходимото единодушие в областта на данъчното облагане, поради което постигнатите компромиси често не обхващат въпроси, по които потенциално би могло да се постигне съгласие с мнозинство. Всъщност през последните няколко години тези и други въпроси, свързани с прилагането, са обсъждани в Комитета по ДДС[9], като в резултат на това са изготвени два набора от насоки[10], одобрени от мнозинството от държавите членки (раздел 3), които, макар да не са правно обвързващи, допринасят за по-уеднаквено прилагане на общите правила за ДДС.

i) Определението за ваучери

Според приетите правила, за да може един инструмент да се квалифицира като ваучер, трябва да са изпълнени две кумулативни условия: i) инструментът да е свързан със задължение да бъде приет като заплащане или част от заплащане за предоставяне на стоки или услуги и ii) стоките или услугите, които ще се предоставят, или имената на

---

[7] От 114-ото заседание на Комитета по ДДС, Работен документ № 983, *Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите*.

[8] Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на данъчното третиране на ваучери (COM(2012) 206 от 10.5.2012 г.).

[9] В съответствие с член 398, параграф 1 от Директивата за ДДС *1. Създава се консултативен комитет по данъка за добавената стойност, наричан „Комитет по ДДС“. 2. Комитетът по ДДС се състои от представители на държавите членки и на Комисията. Председателят на Комитета е представител на Комисията. Комисията предоставя секретариата на Комитета. 3. Комитетът по ДДС приема свой процедурен правилник. 4. Освен въпросите, подлежащи на консултация съгласно настоящата директива, Комитетът разглежда въпросите, повдигнати от неговия председател по негова инициатива или по искане на представител на държава членка, които засягат прилагането на общностните разпоредби за данъка върху добавената стойност.*

[10] Насоките, договорени на 116-ото заседание, работен документ № 1043, документ B, taxud.c.1(2023)4439781 и насоките, договорени на 122-рото заседание , работен документ № 1074, документ C, taxud.c.1(2024)438498.

лицата, които евентуално ще ги предоставят, да са обозначени върху самия инструмент или в свързаната с него документация.

Фигура 1: Понятието за ваучер[11]

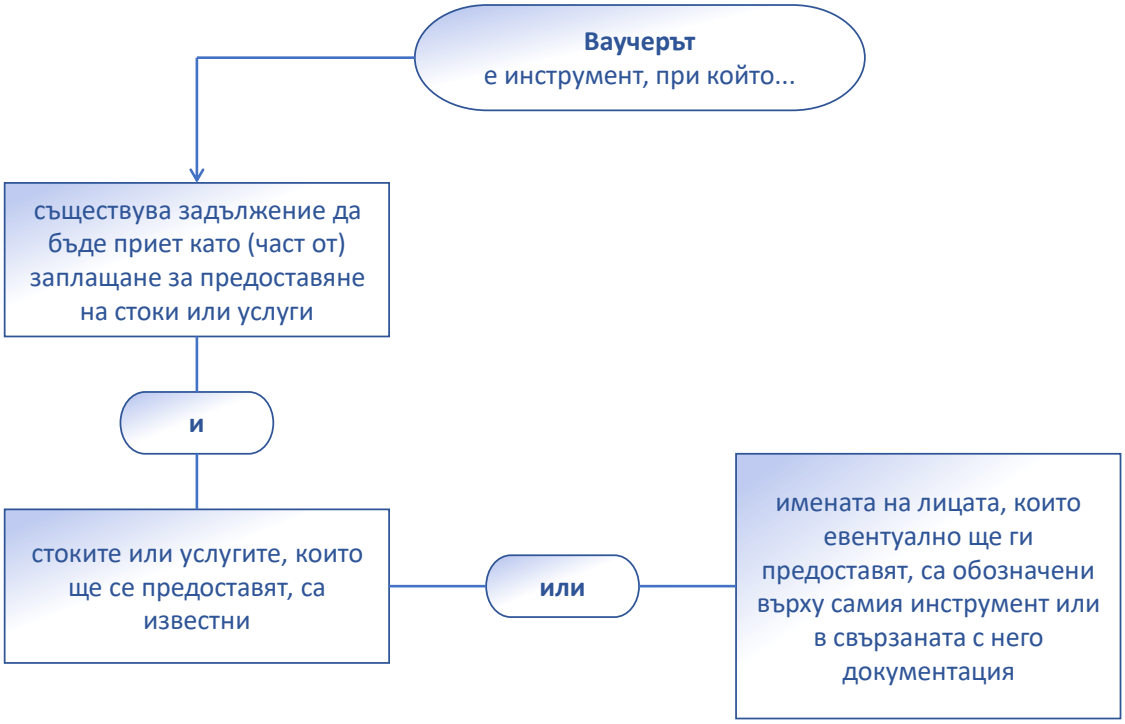

„Ваучер за конкретна цел“ (ВКЦ) е ваучер, при който мястото на доставка на стоките или услугите, за които се отнася ваучерът, и дължимият ДДС за тези стоки или услуги са известни в момента на издаването на ваучера, докато всички ваучери, различни от ВКЦ, представляват „ваучери за множество различни плащания“ (ВМРП).

Фигура 2: ВКЦ

[11] Фигури 1—5 са от Работен документ № 983 на Комитета по ДДС, *Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите*.

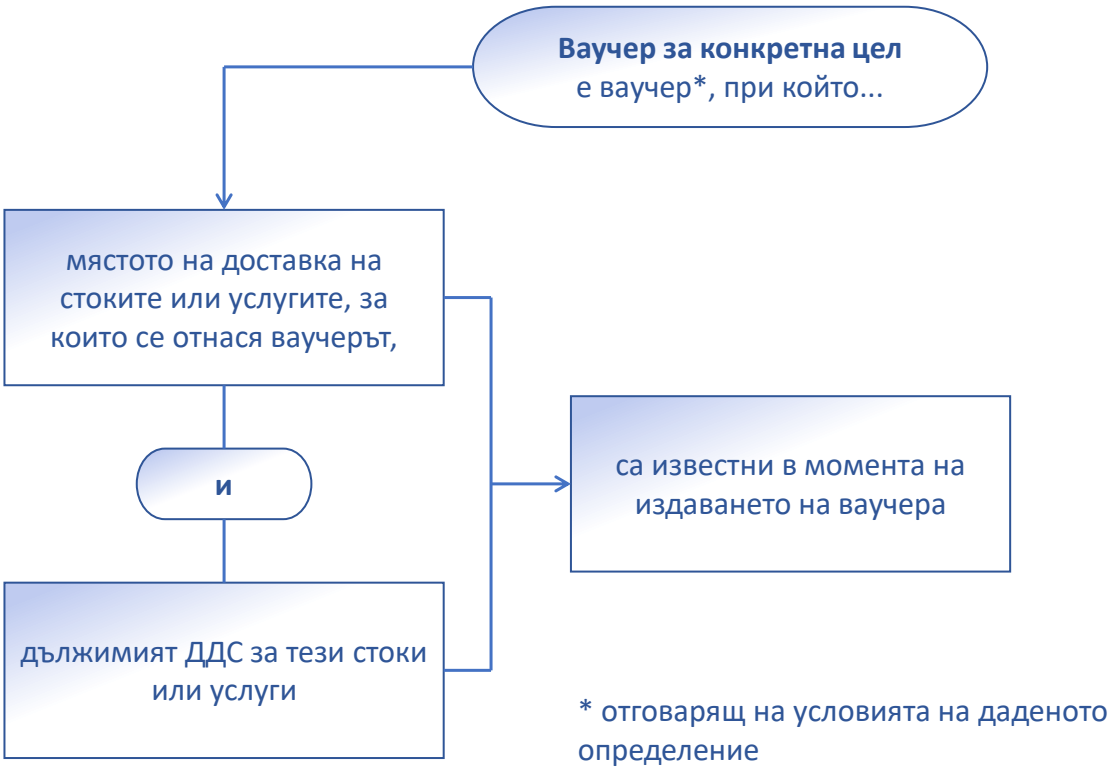

Фигура 3: Понятието за ВМРП

В съображенията на Директивата за ваучерите също така се пояснява, че *тези правила не следва да се отнасят за инструменти, които дават право на притежателя да получи отстъпка при покупката на стоки или услуги, но не дават право на получаване на такива стоки или услуги*[12], и че *[р]азпоредбите във връзка с ваучерите не следва да водят до промяна в третирането за целите на ДДС на билетите за пътуване, входните билети за кина и музеи, пощенските марки или други подобни*[13].

[12] Съображение 4 от Директивата за ваучерите.
[13] Съображение 5 от Директивата за ваучерите.

ii) Облагане с ДДС на ваучерите в дистрибуторската верига

Както се посочва в съображение 8 от Директивата за ваучерите, когато третирането за целите на ДДС на съответната доставка на стоки или услуги може да бъде установено със сигурност още при издаването, ДДС следва да бъде начислен при всяко прехвърляне на ВКЦ, включително при издаването му, а действителното предаване на стоките или предоставяне на услугите срещу представянето на ВКЦ следва да не се разглежда като отделна сделка.

Фигура 4: Правила, уреждащи прехвърлянето на ВКЦ

По отношение на разпространението на ВКЦ в Директивата за ваучерите се пояснява, че всяко прехвърляне на ВКЦ от данъчнозадължено лице, което действа от свое име, включително при издаването на въпросния ваучер, се счита за доставка на стоките или услугите, за които се отнася ваучерът[14]. Върху получената за ВКЦ сума следва да се начислява ДДС в съответствие с член 73 от Директивата за ДДС. От друга страна, ако ВКЦ е издаден или се разпространява от данъчнозадължено лице, действащо от името на друго лице, това данъчнозадължено лице не следва да се счита за участник в съответната доставка.

За ВМРП обаче ДДС следва да се начислява при доставката на стоките или услугите, за които се отнася ваучерът, поради което всяко предходно прехвърляне на ВМРП не следва да подлежи на облагане с ДДС.

[14] Съображение 9 от Директивата за ваучерите.

Фигура 5: Правила, уреждащи прехвърлянето на ВМРП

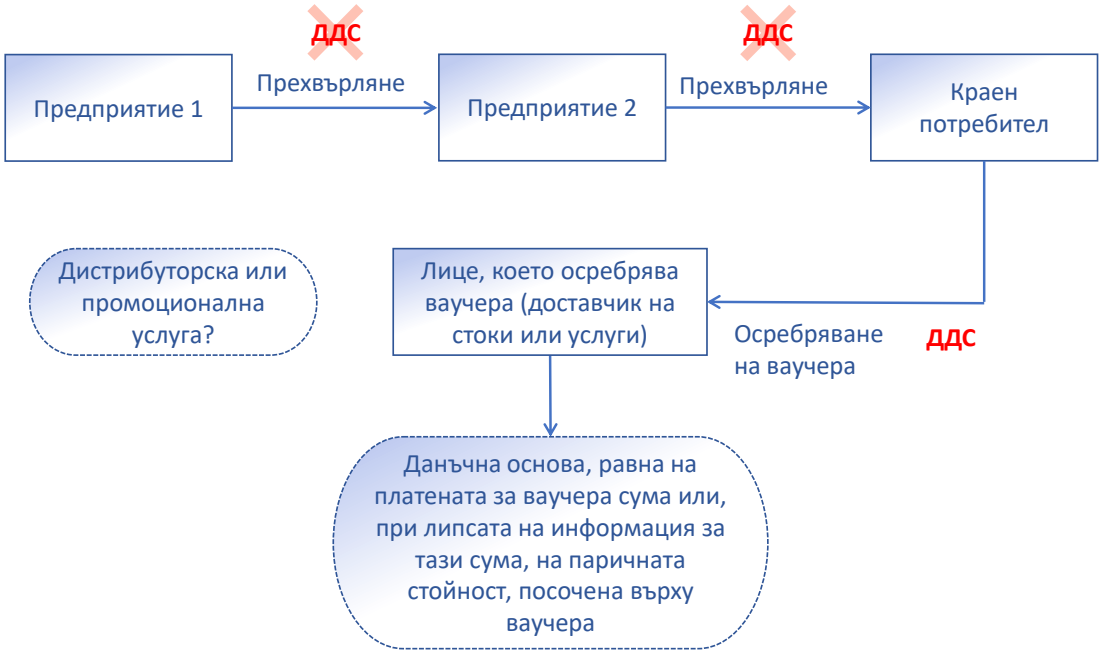

При услугите, предоставяни по дистрибуторската верига на ВМРП, само посредническите услуги или отделната доставка на услуги, като дистрибуторски или промоционални услуги, ще подлежат на облагане с ДДС. Следователно когато данъчнозадължено лице, което не действа от свое име, получи отделно заплащане за прехвърлянето на ВМРП, това заплащане следва да подлежи на данъчно облагане съгласно общия режим на ДДС[15].

И накрая, по отношение на данъчната основа на ВМРП в Директивата за ваучерите се пояснява, че за да се гарантира, че размерът на платения ДДС е точен, без да се засяга член 73 от Директивата за ДДС, доставчикът на стоките или услугите следва да посочи размера на ДДС въз основа на сумата, платена за ВМРП[16]. При липсата на такава информация данъчната основа следва да бъде равна на паричната стойност, посочена в самия ваучер или в свързаната с него документация, без размера на ДДС, свързан с доставената стока или услуга. Когато ВМРП е използван частично за доставката на стоки или услуги, данъчната основа следва да бъде равна на съответната част от сумата или паричната стойност, без размера на ДДС, свързан с доставената стока или услуга.

[15] Съображение 10 от Директивата за ваучерите.
[16] Съображение 11 от Директивата за ваучерите.

iii) Неизползвани ваучери

Когато ВМРП е използван частично, данъчната основа следва да бъде равна на съответната част от сумата или паричната стойност, без размера на ДДС, свързан с доставената стока или услуга., въпреки че се пояснява[17], че тази разпоредба *не е насочена към ситуациите, при които ваучер за множество различни плащания не се използва от крайния потребител по време на валидността му и полученото заплащане за такива ваучери се задържа от продавача*[18].

3. ПРИЛАГАНЕ НА НАСТОЯЩИТЕ РАЗПОРЕДБИ

Съгласно член 2 от Директивата за ваучерите:

1. Държавите членки приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 31 декември 2018 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби. Държавите членки прилагат тези разпоредби от 1 януари 2019 г.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

По отношение на задължението за съобщаване на текста на новите разпоредби на Комисията пет производства за установяване на нарушение бяха прекратени, след като Кипър, Чехия, Гърция, Латвия и Румъния съобщиха своите мерки за транспониране.

Проверката за съответствие на всяка държава членка, извършена от ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“[19] след 1 януари 2019 г., показа, че четири държави членки не са спазили предписаните дати на влизане в сила и прилагане на новите разпоредби (в Чехия измененията са влезли в сила от 1 април 2019 г., в Дания и Латвия новите разпоредби се прилагат само за ваучери, издадени след 1 юли 2019 г., а в Словакия — за ваучери, издадени след 30 септември 2019 г.).

Освен това след проверките за съответствие Комисията откри две процедури по EU Pilot[20] спрямо България и Франция. По отношение на България процедурата по EU Pilot, свързана с третирането на ваучерите за храна, беше приключена след изменението на националното законодателство на 18 февруари 2022 г. По-конкретно в резултат на внесените изменения ваучерите за храна, които могат да бъдат обменяни както за доставки, подлежащи на облагане с намалена ставка на ДДС, така и за доставки, подлежащи на облагане със стандартната ставка, се считат за ВМРП. По отношение на Франция процедурата по EU Pilot беше свързана с определянето на данъчната основа на доставката на стоки или услуги, предоставяни срещу ВМРП, при липса на информация

[17] Съображение 11 от Директивата за ваучерите.

[18] Съображение 12 от Директивата за ваучерите.

[19] Проверката за съответствие обхваща само мерките за транспониране, а не въпроси, свързани с конкретното прилагане на закона.

[20] EU Pilot е механизъм за неофициален диалог между Комисията и съответната държава членка по въпроси, свързани с потенциално неспазване на правото на ЕС. Той може да се използва преди откриването на официално производство за установяване на нарушение.

за платената за ваучера сума. Съгласно член 73а от Директивата за ДДС в такъв случай данъчната основа е равна на паричната стойност, посочена върху самия ваучер или в свързаната с него документация, без размера на ДДС, свързан с доставените стоки или услуги. След като националното законодателство беше съответно изменено и влезе в сила от 1 януари 2022 г., преписката беше приключена.

Що се отнася до съдебната практика на ЕС, Съдът на Европейския съюз (Съдът на ЕС) разглежда за първи път[21] Директивата за ваучерите по делото *DSAB Destination Stockholm*[22], което се отнася до тълкуването на член 30а от Директивата за ДДС във връзка с карта, наречена „city card“. С преюдициалния въпрос се иска да бъде установено дали инструмент, който дава на притежателя си право да получи различни услуги на дадено място, за ограничен период и до определена стойност, може да представлява „ваучер“ по смисъла на член 30а, точка 1 от Директивата за ДДС, дори когато поради ограничения срок на валидност на този инструмент средният потребител не би могъл да се възползва от всички предлагани услуги, и ако това е така, дали този инструмент може да представлява ВМРП по смисъла на член 30а, точка 3 от Директивата за ДДС.

На първо място, Съдът на ЕС се произнася, че условията даден инструмент да бъде квалифициран като „ваучер“ съгласно член 30а, изглежда, са изпълнени (при положение че това е проверено и от запитващата юрисдикция). Той пояснява, че двете условия са кумулативни: i) инструментът трябва да е свързан със задължение да бъде приет като заплащане или част от заплащане за предоставяне на стоки или услуги и ii) стоките или услугите, които ще се предоставят, или имената на лицата, които евентуално ще ги предоставят, трябва да са обозначени върху самия инструмент или в свързаната с него документация. Срокът на валидност на съответната карта обаче или възможността да се ползват всички предлагани в нея услуги не са обстоятелства, от които зависи квалифицирането на посочената карта като „ваучер“ по смисъла на член 30а. На второ място се припомня, че разглежданата карта позволява достъп до различни услуги, които са или освободени от ДДС, или за тях се прилагат различни ставки на ДДС, при което е невъзможно предварително да се установи конкретно кои услуги може да избере притежателят на картата. Тъй като дължимият ДДС върху тези услуги не е известен към момента на издаване на въпросния инструмент, той не може да бъде квалифициран като ВКЦ. Поради това Съдът на ЕС се произнася, че инструментът представлява ВМРП по смисъла на член 30а, точка 3 от Директивата за ДДС, тъй като това понятие има остатъчен обхват (всички ваучери, освен ВКЦ, са ВМРП).

Наскоро в решението на Съда на ЕС по делото *Finanzamt O (Bons à usage unique*)[23] се обръща специално внимание на въпроса дали дистрибуторска верига между икономически оператори, действащи от свое име в целия ЕС, преди услугите, за които се отнася ваучерът, да бъдат доставени на крайните потребители, може да повлияе на условието, определящо наличието на ВКЦ, т.е. *мястото на доставка на стоките или услугите, за които се отнася ваучерът, и дължимият ДДС за тези стоки или услуги*

---

21 Съдът на ЕС взема отношение по ваучерите и в решението си от 17 ноември 2022 г. по дело C-607/20, *GE Aircraft Engine Services*, EU:C:2022:884, въпреки че в него се разглеждат приложимите правила преди Директивата за ваучерите.

22 Решение на Съда на ЕС от 28 април 2022 г. по дело *DSAB Destination Stockholm*, EU:C:2022:304.

23 Решение на Съда на ЕС от 18 април 2024 г., *Finanzamt O (Bons à usage unique*), C-68/23, EU:C:2024:342.

[да] са известни в момента на издаването на ваучера. Съдът на ЕС постановява, че квалифицирането на ваучер като „ВКЦ“ по смисъла на член 30а, точка 2 от Директивата за ДДС зависи единствено от условията, предвидени в тази разпоредба, които включват условието, че мястото на доставка на услугите, предназначени за крайни потребители, за които услуги се отнася този ваучер, трябва да бъде известно към момента на издаването му, и то независимо от обстоятелството, че последният е предмет на прехвърляния между данъчнозадължени лица, действащи от свое име и установени на територията на държави членки, различни от тази, в която се намират съответните крайни потребители. По същество Съдът на ЕС се произнася, че последователните прехвърляния на ВКЦ, извършени от данъчнозадължени лица, действащи от свое име, които съгласно член 30б, параграф 1, първа алинея трябва да се считат за доставката, за която се отнася ваучерът, не поставят под въпрос направената към момента на издаване на ваучера преценка дали този ваучер се класифицира като ВКЦ и по-конкретно дали мястото на доставка на услугите, за които се отнася ваучерът, е известно към момента на издаването му. Всъщност Съдът на ЕС отбелязва, че член 30б, параграф 1, първа алинея от Директивата за ДДС се прилага само за ваучери, които (вече) са квалифицирани като ВКЦ в съответствие с двата кумулативни критерия, посочени в член 30а, параграф 2, които трябва да бъдат оценени към момента на издаване на ваучера. Съдът на ЕС отбелязва, че при различно тълкуване квалифицирането на ваучера (като ВКЦ или ВМРП) би зависило от това дали той се прехвърля в рамките на една държава членка или в рамките на трансгранична дистрибуторска верига. Това би било в противоречие с първоначалните цели на разпоредбите за ДДС върху ваучерите, които имат за цел да се предотвратят непоследователност, двойно данъчно облагане или необлагане и асиметрия между държавите членки. Освен това би било практически невъзможно да се класифицира който и да е ваучер като ВКЦ.

Въпроси, свързани с правното тълкуване и прилагане, са обсъждани многократно и от Комитета по ДДС[24] с цел да се допринесе за по-уеднаквено прилагане на разпоредбите на Директивата за ДДС, изменена с Директивата за ваучерите.

По-специално Комитетът по ДДС анализира правилата за ДДС върху ваучерите във връзка с градските карти, платежните инструменти и токените за услуги, както и връзката им със специалните режими за облагане с ДДС и освобождаване от ДДС (напр. освобождавания за медицински цели), включително специфичните освобождавания, предвидени при износа на стоки.

Тъй като мнозинството от държавите членки изразиха подкрепа, Комитетът по ДДС постигна съгласие и по два набора от насоки[25] относно третирането на ваучерите за

---

[24] По време на 112-рото (*Информационен документ относно третирането на т. нар. „градски карти“ („city cards“) за целите на ДДС, taxud.c.1(2019)2690215*), 114-ото (*Работен документ № 983, Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите, taxud.c.1(2019)7743273*), 116-ото (*Работен документ № 993, Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите — допълнителен анализ (taxud.c.1(2020)1245810*), 117-ото (*Работен документ № 1001, Ваучери, режимът за износ на дребно и износът на стоки, taxud.c.1(2020)6420470*) и 122-рото заседание (*Работен документ № 1062, Ваучери под формата на градски карти — последващи действия, taxud.c.1(2023)1892223*).

[25] Насоките, договорени на 116-ото заседание, работен документ № 1043, документ B, taxud.c.1(2023)4439781 и насоките, договорени на 122-рото заседание , работен документ № 1074, документ C, taxud.c.1(2024)438498.

целите на ДДС, които, макар и да не са правно обвързващи за държавите членки, допринасят за по-уеднаквено прилагане на общите правила за ДДС[26].

С първия набор от насоки[27] беше постигнато съгласие за следното:

1. Тъй като ваучерът е инструмент, при който съществува задължение да бъде приет като заплащане или част от заплащане за предоставяне на стоки или услуги от посочените в момента на издаването му лица, които евентуално ще ги предоставят, Комитетът по ДДС единодушно признава, че той трябва да се разглежда като инструмент с ограничено предназначение.

2. Комитетът по ДДС почти единодушно е на мнение, че ваучерът не може да се счита за платежен инструмент, тъй като той е инструмент, който представлява заплащане за предоставянето на вписаните в него стоки или услуги, а не инструмент, който служи за прехвърляне на средства. Поради това Комитетът по ДДС почти единодушно приема, че осребряването на ваучер не следва да се разглежда като плащане, а по-скоро като упражняване на правото да се получат стоките или услугите, за които се отнася ваучерът. В това отношение Комитетът по ДДС отбелязва с почти пълно единодушие, че притежателят на ваучер има право да се възползва от стоките или услугите при осребряване на ваучера, който доставчикът е длъжен да приеме като заплащане.

3. Комитетът по ДДС потвърждава с единодушие, че ваучерът се квалифицира като такъв само ако стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени, или имената на лицата, които евентуално ще ги предоставят, са обозначени върху самия инструмент или в свързаната с него документация, включително в общите условия. Що се отнася до токените, които все още не са част от регулиран пазар в ЕС и чието естество може да се промени, Комитетът по ДДС е единодушен, че по принцип те не се считат за ваучери по смисъла на Директивата за ДДС. Въпреки това Комитетът по ДДС единодушно приема, че е целесъобразно да се прилага индивидуален подход при разглеждането на въпроса дали даден токен може да се квалифицира като ваучер в зависимост от неговото специфично предназначение и употреба.

4. Комитетът по ДДС почти единодушно приема, че разпоредбите на специалните режими за ДДС, като например тези, приложими за малки предприятия, туристически агенти или стоки втора употреба, произведения на изкуството, колекционерски предмети и антики, които представляват изключения от общите правила за ДДС, имат предимство пред прилагането на правилата, приложими за ваучерите, и пред други общи правила, когато някое от тях би било в противоречие с правилното прилагане и с целите на специалния режим. Комитетът по ДДС почти единодушно приема, че естеството на ваучера не се променя от факта, че лицето,

[26] Член 398 от Директивата за ДДС.

[27] Насоки, договорени на 116-ото заседание, работен документ № 1043, документ B, taxud.c.1(2023)4439781.

което издава или прехвърля ваучера, отговаря на условията за прилагане на специален режим.

С втория набор от насоки[28] беше постигнато съгласие за следното:

1. С оглед на решението на Съда на Европейския съюз по дело C-637/20 *DSAB Destination Stockholm* Комитетът по ДДС единодушно потвърждава, че за да бъде квалифициран като ваучер съгласно член 30а, точка 1 от Директивата за ДДС, инструмент като градската карта i) трябва да е свързан със задължение да бъде приет като заплащане или част от заплащане за предоставяне на стоки или услуги и ii) стоките или услугите, които ще се предоставят, или имената на лицата, които евентуално ще ги предоставят, трябва да са обозначени върху самия инструмент или в свързаната с него документация, включително в общите условия за ползване. Комитетът по ДДС също така потвърждава с единодушие, че тези условия са кумулативни и трябва да бъдат изпълнени и двете, за да може даден инструмент да бъде класифициран като ваучер.

2. Като се има предвид, че класификацията на даден инструмент зависи от фактическите обстоятелства, Комитетът по ДДС единодушно признава, че не всички градски карти ще бъдат непременно квалифицирани като ваучери. Комитетът по ДДС обаче почти единодушно приема, че градска карта, която дава на своя притежател право да я използва като заплащане за вход в избрани атракции, който се предоставя от определени доставчици — трети страни, и за достъп до ползването на туристически автобуси и лодки, предоставен от издателя на градската карта на дадено място за ограничен период от време и до определена сума, се квалифицира като ваучер съгласно член 30а, точка 1 от Директивата за ДДС.

3. Комитетът по ДДС почти единодушно приема, че когато услугите, предоставяни чрез градска карта, подлежат на различни ставки на ДДС или са частично освободени от данък, така че дължимият ДДС за тях не е известен към момента на издаване на градската карта, картата трябва да се класифицира като ваучер за множество различни плащания в съответствие с член 30а, точка 3 от Директивата за ДДС. Ако това е така, Комитетът по ДДС почти единодушно приема, че данъчната основа на доставката на услуги, предоставяни в тази връзка, е равна на платената за градската карта сума или, при липсата на информация за тази сума, на паричната стойност, посочена върху самата градска карта или в свързаната с нея документация, без размера на ДДС, свързан с предоставените услуги.

4. Когато, както е в случая с разглеждания модел на стопанска дейност, услугите се предоставят както от издателя на градска карта, така и от доставчици — трети страни, Комитетът по ДДС приема почти единодушно, че данъчната основа на услугата, предоставяна от издателя на градската карта, която се състои в експлоатацията на туристически автобуси и лодки за ползване от притежателя на картата, е равна на платената за тази градска карта сума, без размера на ДДС, намалена с евентуални

[28] Насоки, договорени на 122-рото заседание, работен документ № 1074, документ C, taxud.c.1(2024)438498.

суми, платени на доставчици — трети страни, за услугите, предоставени от тях по силата на въпросната градска карта.

5. Съгласно разглеждания модел на стопанска дейност, при който услугите се предоставят както от издателя на градска карта, така и от доставчици — трети страни, Комитетът по ДДС приема почти единодушно, че по отношение на услуги, като вход за музеи и атракции или разглеждане на забележителности, предоставяни от доставчици — трети страни, на притежателя на картата, за които градската карта се използва като част от заплащането, данъчната основа е паричната стойност на предоставената услуга, посочена в съответната документация, без размера на ДДС, свързан с тази услуга. Когато в споразумението между издателя на градската карта и доставчика — трета страна, се предвижда, че паричната стойност на услугата възлиза на процент от нормалната ѝ цена, Комитетът по ДДС приема почти единодушно, че това намаление се счита за отстъпка от цената, получена към момента на предоставянето.

4. Оценка на действащите правила

Представената по-долу оценка се основава на информация, получена от държавите членки чрез проучване, проведено от 27 март до 9 юни 2023 г., на което отговориха всички държави членки.

Проучването съдържаше 45 затворени и 22 отворени въпроса, които се отнасяха до: i) обща оценка на въздействието от прилагането на Директивата за ваучерите през четирите години след приемането ѝ и ii) конкретни въпроси, свързани с определението за ваучери, разграничението между ВКЦ и ВМРП, тяхното прехвърляне, данъчната основа, ваучерите за отстъпка и неизползваните ваучери (за подробен доклад относно резултатите от проучването вж. приложение 1 — обзорен доклад).

Общата оценка показа, че **мнозинството държави членки не разполагат с достатъчно информация, за да отговорят на повечето от въпросите**, но въз основа на наличната информация може да се заключи, че **правилата за ДДС върху ваучерите се възприемат в общи линии като постигнали своите цели и до голяма степен като целесъобразни**. Що се отнася до втората част на оценката, бяха получени **общи положителни отзиви** относно разпоредбите, уреждащи **определението** за ваучери и тяхното **прехвърляне, като само малка част от държавите членки повдигнаха специфични въпроси**, които обаче се отнасяха главно до прилагането на правилата в настоящия им вид и които вече бяха разгледани в обсъжданията в Комитета по ДДС или в решения на Съда на ЕС.

4.1 Обща оценка

Ефективност

Анализът показа, че **правилата за ДДС върху ваучерите в повечето случаи постигат своите цели**.

Както бе споменато в раздел 1, целта на Директивата за ваучерите бе опростяването, актуализирането и хармонизирането на правилата за ДДС, които се прилагат по

отношение на ваучерите[29], по-специално, *[з]а да се гарантира сигурно и еднакво третиране*, *за да е налице съответствие с принципите за общ данък върху потреблението, точно пропорционален на цената на стоките и услугите, за да се избегне непоследователност, нарушаване на конкуренцията, двойно данъчно облагане или необлагане и за да се намали рискът от избягване на данъчно облагане*[30].

Въз основа на отговорите на проучването[31] **мнозинството от държавите членки са съгласни,** че прилагането на Директивата за ваучерите през първите четири години е довело, поне отчасти, до i) **по-опростено постигане на съответствие** и ii) **по-уеднаквени изисквания**.

Освен това, както стана ясно в раздел 3, при извършената от ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ проверка на съответствието, макар и ограничена до формалните аспекти на законодателството, не бяха установени сериозни проблеми при транспонирането на правилата за ваучерите от страна на държавите членки.

Работата, извършена през последните няколко години в рамките на Комитета по ДДС, която доведе до постигането на съгласие по два набора от насоки[32], допълнително допринесе за осъществяването на целта за хармонизиране.

По въпроса дали правилата за ДДС върху ваучерите са допринесли за решаване на **проблеми, свързани с измамите, повечето държави членки не разполагаха с достатъчно информация**. В отговор на отворените въпроси от проучването **само малка част от държавите членки** обърнаха внимание на потенциални **проблеми, свързани със злоупотреби.** Според една държава членка ваучерите могат да се използват за изпиране на пари и съществува риск от злоупотреба с възможността данъчнозадължените лица да конфигурират даден ваучер като ВКЦ или ВМРП. Този риск от злоупотреба, дължащ се на тънката разделителна линия между ВКЦ и ВМРП, беше изтъкнат и от друга държава членка, според която въвеждането на законова презумпция, че стоките се считат за доставени или услугите за предоставени при издаването на ВКЦ, също създава предпоставки за измама. Според друга държава членка данъчнозадължените лица могат да променят модела си на стопанска дейност след издаването на ваучера, за да може той да бъде квалифициран като ВМРП. Други две държави членки потвърдиха, че издателите имат склонността да разширяват обхвата на предлаганите срещу ваучера стоки и услуги, за които се прилагат различни данъчни ставки, за да може ваучерът да бъде квалифициран като ВМРП, а не като ВКЦ.

Ефикасност

Анализът показа, че **държавите членки не разполагат с достатъчно информация** , за да установят дали правилата за ДДС върху ваучерите са довели до повишаване или до намаляване на ефикасността.

---

29 Съображение 13 от Директивата за ваучерите.

30 Съображение 2 от Директивата за ваучерите.

31 Вж. приложение 1, в което се съдържа обзорен доклад за отговорите на проучването.

32 Насоките, договорени на 116-ото заседание, работен документ № 1043, документ B, taxud.c.1(2023)4439781 и насоките, договорени на 122-рото заседание , работен документ № 1074, документ C, taxud.c.1(2024)438498.

От проучването всъщност стана ясно, че **огромното мнозинство/почти всички държави членки не разполагат с достатъчно информация** за това дали през първите четири години правилата за ДДС върху ваучерите са довели до намаляване на административните разходи за дружествата, които издават и/или прехвърлят ВКЦ или ВМРП, и за данъчните/митническите администрации.

Отговорите на отворените въпроси от проучването показват, че повечето проблеми, възникнали при прилагането на новите правила, както за данъчните администрации, така и за данъчнозадължените лица, са свързани с квалифицирането на някои инструменти (напр. градски карти или токени) и с разграничението между ВКЦ и ВМРП. Други въпроси се отнасят до определянето на данъчната основа на ВМРП и до тяхното прехвърляне (напр. дистрибуторски услуги и използвани ВМРП). Те обаче бяха повдигнати от малка част от държавите членки и се отнасяха до теми, които вече се обсъждат от Комитета по ДДС, като всички засягат аспекти на прилагането на действащите правила.

Целесъобразност

Доколкото държавите членки разполагат с информация, анализът показа, че **действащите правила се считат до голяма степен за целесъобразни**.

Всъщност в проучването **повечето държави членки са съгласни,** че прилагането на Директивата за ваучерите през първите четири години е довело поне отчасти до увеличаване на **правилата** за ДДС върху ваучерите, които са **адаптирани към различни модели на стопанска дейност.**

Почти половината от държавите членки са съгласни също, че прилагането на Директивата за ваучерите е довело поне отчасти до **правила** за ДДС, които са **подходящи за нови и предстоящи модели на стопанска дейност. Другата половина** от държавите членки (с изключение на една[33]) **не разполагат с достатъчно информация**, за да могат да изразят мнението си по този въпрос.

Почти половината[34] от държавите членки са съгласни, че прилагането на Директивата за ваучерите е довело поне отчасти до **правила** за ДДС, **които са подходящи за справяне с трансгранични ситуации. Половината от държавите членки не разполагат с достатъчно информация** по този въпрос.

Във връзка с това в отговорите на отворените въпроси от проучването само малка част от държавите членки посочват разграничението между ваучерите и други нови инструменти (като токени, ключове за игри) и трансграничната търговия с ваучери като възможен източник на проблеми. Докато по отношение на разграничението между различните инструменти, както бе споменато по-горе, в Комитета по ДДС се водят

[33] Въпросната държава членка е отговорила „ни най-малко“.
[34] Две държави членки са отговорили „ни най-малко“.

обсъждания, по отношение на трансграничната търговия с ваучери Съдът на ЕС наскоро постанови решение[35].

Съгласуваност

Анализът показа, че правилата за ДДС върху ваучерите са **в съответствие с принципите на системата на ДДС**.

Както вече бе споменато, една от целите на Директивата за ваучерите беше да се осигури съответствие с принципите за общ данък върху потреблението, точно пропорционален на цената на стоките и услугите.

За ВКЦ това е осигурено чрез правилото[36], съгласно което всяко **прехвърляне на ВКЦ** трябва да се счита за доставка на съответните стоки или услуги, а действителното предоставяне на стоките или услугите срещу представянето на ВКЦ не се разглежда като отделна сделка. Това правило се прилага, тъй като при тези ваучери мястото на доставка и дължимият ДДС за съответните стоки или услуги са известни към момента на издаването на ваучера. Това е съгласувано и с правната фикция в член 28 от Директивата за ДДС, според който данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на другиго, което участва в доставка на услуги, трябва да се счита за получило и доставило въпросните услуги. В съответствие с член 73 от Директивата за ДДС данъчната основа на ВКЦ е пълната цена, получена срещу този ВКЦ (включително евентуална посредническа услуга).

Съгласуваността със системата на ДДС се осигурява и от **правилото[37], което се прилага за ВМРП** и според което ДДС върху съответните стоки и услуги се начислява само в момента на осребряването. Това е така, тъй като при ВМРП е необходимо да се изчака действителното предоставяне на стоките или услугите, за да се определи дължимият ДДС. По този начин се гарантира, че данъчното третиране на сделката е еднакво, независимо дали стоките или услугите са предоставени с използването на ваучер. Изчисляването на данъчната основа съгласно специалното правило в член 73а от Директивата за ДДС гарантира също така съответствие с принципа на ДДС, според който данъчната основа на ДДС, който трябва да бъде събран от данъчните органи, не може да надвишава действително платената от крайния потребител сума[38]. Поради тази причина данъчната основа е равна на платената сума, когато е известна, или в противен случай на паричната стойност, посочена върху самия ВМРП или в свързаната с него документация, без размера на ДДС върху доставените стоки или услуги.

Когато **прехвърлянето на ВМРП** се извършва от данъчнозадължено лице, различно от действителния доставчик на стоките или услугите, ДДС трябва да се начислява върху всяка доставка на дистрибуторски или промоционални услуги по веригата. Това е също така в съответствие със системата на ДДС, като се гарантира, че всички облагаеми сделки, свързани с даден ВМРП — неговото разпространение и доставката на съответните стоки или услуги — се облагат по всеобхватен, неутрален и прозрачен

---

35 Решение на Съда на ЕС от 18 април 2024 г., *Finanzamt O (Bons à usage unique)*, C-68/23, EU:C:2024:342.

36 Член 30б, параграф 1 от Директивата за ДДС

37 Член 30б, параграф 2 от Директивата за ДДС

38 Решение на Съда на ЕС от 24 октомври 1996 г. по дело C-317/94, *Elida Gibbs*, EU:C:1996:400, точка 19.

начин. Данъчната основа на тези услуги трябва да се определи в съответствие с член 73 от Директивата за ДДС.

Съгласуваност със системата на ДДС се гарантира също така, когато, съгласно приетото от Комитета по ДДС, i) разпоредбите на **специалните режими за ДДС**, като например тези, приложими за малки предприятия, туристически агенти или стоки втора употреба, произведения на изкуството, колекционерски предмети и антики, които представляват изключения от общите правила за ДДС, имат предимство пред прилагането на правилата, приложими за ваучерите, и пред други общи правила, когато някое от тях би било в противоречие с правилното прилагане и с целите на специалния режим, и ii) естеството на ваучера не се променя от факта, че лицето, което издава или прехвърля ваучера, отговаря на условията за прилагане на специален режим.

Що се отнася до взаимодействието на правилата за ДДС върху ваучерите **с други инициативи на политиката**, в първоначалното предложение на Комисията относно третирането на ваучерите за целите на ДДС се пояснява, че *[]платежната услуга по смисъла на Директива 2007/64/ЕО*[39] *не се разглежда като ваучер*. Въпреки че тази разпоредба не беше включена при приемането на правилата от Съвета, след два работни документа[40] Комитетът по ДДС прие насоки, съгласно които за целите на ДДС ***ваучерът*** *не може да се счита за платежен инструмент, тъй като той е инструмент, който представлява заплащане за предоставянето на вписаните в него стоки или услуги,* ***а не инструмент, който служи за прехвърляне на средства***. Притежателят на ваучер действително има право да се възползва от стоките или услугите при осребряване на ваучера, който доставчикът е длъжен да приеме като заплащане. Комитетът по ДДС стигна до тези заключения и въз основа на определението в Директивата за платежните услуги (ДПУ2)[41], според което „**платежен инструмент**“ означава персонализирано(и) устройство(а) и/или набор от процедури, уговорени между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги и **използвани с цел даване на платежно нареждане**.

Добавена стойност от ЕС

Както вече бе споменато, Директивата за ваучерите има за цел да се изяснят и хармонизират правилата за третиране на ваучерите за целите на ДДС, поради липсата на които държавите членки бяха разработили некоординирани решения, водещи до рискове от двойно данъчно облагане или необлагане, избягване на данъчно облагане и пречки пред иновациите в стопанската дейност.

Проблемите, които се решават с Директивата за ваучерите, имат измерение, свързано с единния пазар, тъй като липсата на еднакво третиране на ваучерите за целите на ДДС в

---

[39] Впоследствие отменена и заменена с Директива (ЕС) 2015/2366 (Директивата за платежните услуги — ДПУ2).

[40] 114-то заседание на Комитета по ДДС, Работен документ № 983, Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите (taxud.c.1(2019)7743273), 116-то заседание на Комитета по ДДС, Работен документ № 993, Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите — допълнителен анализ (taxud.c.1(2020)1245810).

[41] Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

целия ЕС може да доведе до изкривявания, които общата система на ДДС в ЕС следва да предотврати, като гарантира правилното функциониране на пазара. Тези проблеми не биха могли да бъдат решени само от държавите членки. **В този контекст с действащите правила се гарантира добавена стойност от ЕС.**

В отговорите на проучването обаче не бяха изразени ясни становища в това отношение. **Почти половината**[42] от държавите членки са съгласни, че правилата за ДДС върху ваучерите **са осигурили ползи за данъчната/митническата администрация** поне отчасти, въпреки че почти половината от държавите членки не разполагат с достатъчно информация по този въпрос.

Повечето държави членки не разполагат с достатъчно информация за това дали правилата за ДДС върху ваучерите осигуряват **ползи за сектора**. Също така огромното мнозинство/почти всички държави членки не разполагат с достатъчно информация за това дали тези правила са довели до увеличаване на **вътрешната или трансграничната търговия с ваучери.**

4.2 Оценка по конкретни теми

Освен общата оценка на прилагането на разпоредбите на Директивата за ДДС по отношение на третирането на ваучерите с ДДС, беше извършена и специфична оценка, по-специално на определението за ваучери, на правилата за ДДС, свързани с облагането на ваучерите в дистрибуторската верига, и на неизползваните ваучери.

В резултат на проучването бяха получени **общи положителни отзиви** относно разпоредбите, уреждащи **определението за** ваучери и тяхното **прехвърляне**.

Повечето държави членки са съгласни/напълно съгласни, че разпоредбите относно общото определение за ваучер, относно определението за ВКЦ и разграничаването им от ВМРП и относно прехвърлянето на ВКЦ и ВМРП i) **са ясни и лесни за прилагане** и позволяват на националната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица във всяка отделна ситуация и ii) **са ясни за данъчнозадължените лица**, така че да могат да изпълняват задълженията си[43]. Повечето държави членки също така са съгласни, че тези разпоредби дават възможност на националната администрация да **прилага съответните правила**.

По отношение на **разпространението на ВМРП**, за което няма специална разпоредба в Директивата за ваучерите, **повечето държави членки са съгласни,** че разпространението от данъчнозадължено лице, различно от издателя на ваучера, е доставка на услуга за целите на Директивата за ДДС и че данъчната основа на такава дистрибуторска услуга е равна на разликата между номиналната стойност на ваучера и платената покупна цена, без размера на ДДС, свързан с предоставената дистрибуторска

[42] Три държави членки са отговорили „ни най-малко“.

[43] С едно изключение. Не повечето, но почти половината от държавите членки са съгласни,че разпоредбите относно „считаното за доставчик лице“, свързани с прехвърлянето на ВКЦ, са ясни за данъчнозадължените лица, които са доставчици на стоки или услуги и не са данъчнозадължените лица, които, действайки от свое име, са издали ВКЦ, така че тези лица да могат да изпълняват задълженията си.

услуга. По отношение на „**ваучерите за отстъпка**“, за които в Директивата за ваучерите също не се съдържат конкретни правила, **половината/повечето държави членки не разполагат с достатъчно информация**, за да изразят становище дали разпространението на такива ваучери от данъчнозадължено лице, различно от издателя на ваучера, представлява предоставяне на услуга по осребряване, когато данъчнозадълженото лице, предоставящо стоките или услугите, за които се отнася ваучерът, получава заплащане от издателя[44], и каква е данъчната основа на тази дистрибуторска услуга.

По отношение на **неизползваните ваучери**, за които отново няма конкретна разпоредба в Директивата за ваучерите, мненията на държавите членки във връзка с предоставянето на конкретни **насоки** относно третирането на такива ваучери за целите на ДДС се **различават**.

В отговорите на отворените въпроси от проучването (вж. обзорния доклад в приложение 1) **само малка част от държавите членки повдигат конкретни въпроси**, свързани с прилагането на действащите правила. Основните набелязани проблеми са свързани с въпроси, които **вече се обсъждат от Комитета по ДДС**, като например квалифицирането на даден инструмент като ваучер, а след като бъде установено, че е налице ваучер — разграничаването между ВКЦ и ВМРП. Други въпроси **засягат прилагането на действащите правила**, като например трансграничната търговия с ваучери (която наскоро беше предмет на решение на Съда на ЕС) и изчисляването на данъчната основа, особено при осребряването на ВМРП и свързаните с тях дистрибуторски услуги, или имат отношение към неуредени аспекти на законодателството, като например обработването на неизползвани ваучери. По-долу е представено обобщение на най-значимите от тях.

<u>Определение за ваучер и квалифициране на ваучерите</u>

- Седем държави членки повдигнаха въпроса за **трансграничното осребряване и разпространение на ваучери**. Пет държави членки обърнаха внимание на проблема с квалифицирането на даден ваучер като ВКЦ, когато става въпрос за трансгранични сделки (във връзка с трудностите при разграничаването между ВКЦ и ВМРП беше споменато делото *Finanzamt O (Bons à usage unique)*. Две от тези държави членки засегнаха въпроса за нормативна промяна на данъчната ставка или промяна на мястото на доставка след издаването на ВКЦ. Друга от тях повдигна въпроса дали квалифицирането на даден ваучер като ВКЦ може да бъде повлияно от факта, че по дистрибуторската верига се начисляват маржовете, при което данъчната основа се променя. Накрая, две държави членки припомниха съответно значението на правилното квалифициране на инструмента в контекста на неговото прехвърляне и сложността, с която се сблъскват данъчнозадължените лица, когато става дума за ВКЦ, включени във верига от доставки.

- Шест държави членки повдигнаха въпроса за квалифицирането на т. нар. „**градска карта**“ (в повечето случаи обаче тази тема беше засегната, преди Комитетът по ДДС

[44] Според десет държави членки обаче отговорът е „да“.

да постигне съгласие по набор от насоки[45] за свързаните с това въпроси — раздел 3). Според две държави членки делото *DSAB Destination Stockholm* е породило нови въпроси относно определението за ваучер. Според друга държава членка инструмент, който представлява само абонамент с фиксирана цена (неограничено ползване на услуга за определен период), не следва да се счита за ваучер. Една държава членка се позова на обсъжданията в Комитета по ДДС относно градските карти във връзка с трудностите по отношение на приложимите правила за прехвърляне на ВМРП. Две държави членки обърнаха внимание на трудностите при разграничаването между ВКЦ и ВМРП (една от тях и между предоставянето на услуги), когато става дума за градските карти.

- Пет държави членки повдигнаха въпроса за квалифицирането на **токените**. Във връзка с това в своите насоки Комитетът по ДДС изрази становището, че по принцип токените не се считат за ваучери по смисъла на Директивата за ДДС, въпреки че е целесъобразно да се прилага индивидуален подход при разглеждането на въпроса дали даден токен може да се квалифицира като ваучер. В проучването две държави членки изтъкнаха, че индивидуалният подход може да доведе до нехармонизирано прилагане на правилата и не гарантира правна сигурност, а три държави членки споменаха за токени/ключове за игри, кодове за активиране на игри, продавани от електронни платформи, и „токени за услуги за ICO[46]“ във връзка с трудностите при квалифицирането на ваучерите и разграничаването между ВКЦ и ВМРП.

- **Картите за отстъпка** бяха споменати от пет държави членки. Според една от тях карта, която не дава право на получаване на конкретни стоки или услуги, а само предоставя възможност да се получи отстъпка, не следва да се квалифицира като ваучер. Друга държава членка откри трудности при квалифицирането на инструментите със смесено предназначение, които функционират едновременно като ваучери и карти за отстъпка. Три държави членки смятат, че е трудно да се направи разграничение между ваучер и карта за отстъпка.

- **Авансовите плащания** бяха споменати от четири държави членки. Една държава членка повдигна въпроса дали авансовите плащания следва да се квалифицират като ВКЦ, ВМРП или предоставяне на услуги. Друга постави въпроса дали доказателството за авансово плащане може да представлява ваучер. Трета държава членка посочи като пример резервация с авансово плащане, която може да бъде променена до един месец преди началото на престоя, и постави въпроса дали това може да представлява ВМРП. Накрая, една държава членка посочи, че плащането при прехвърляне на ВКЦ може погрешно да се третира като авансово плащане за доставката.

- Четири държави членки повдигнаха въпроса за квалифицирането на **платежен инструмент**. Както вече беше споменато, след два работни документа[47] и обсъждания в Комитета по ДДС бяха приети насоки, съгласно които ваучерът не може да се счита

[45] Насоки, договорени на 122-рото заседание, работен документ № 1074, документ C, taxud.c.1(2024)438498.

[46] ICO е съкращение от Initial Coin Offering (първоначално предлагане на монети).

[47] Работни документи № 983, Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите, taxud.c.1(2019)7743273 и № 993, Въпроси, повдигнати след прилагането на Директивата за ваучерите — допълнителен анализ, taxud.c.1(2020)1245810.

за платежен инструмент. В проучването три държави членки споменаха трудното разграничение между ваучери и платежни инструменти, а една държава членка посочи като пример „точките, използвани в рамките на бартерна система“ и повдигна въпроса дали те трябва да се считат за платежни инструменти, или за ваучери.

- **Картите за подаръци, картите за изтриване и предплатените ваучери** бяха споменати от три държави членки, по-специално във връзка с трудностите при квалифицирането на картите за подаръци (включително тези, които са резултат от предишно пазаруване), предплатените карти, издавани от „телеоператори“, предплатените карти за гориво, картите за изтриване и купоните, даващи право на безплатно получаване на стоки.

- Въпросът как да бъдат квалифицирани **билетите** беше повдигнат от две държави членки, по-специално във връзка със съображение 5 от Директивата за ваучерите, в което се пояснява, че разпоредбите относно ваучерите не следва да водят до промяна в третирането за целите на ДДС на билетите за пътуване, входните билети за кина и музеи, пощенските марки или други подобни.

- Две държави членки повдигнаха въпроса за връзката със **специалните режими и освобождаванията**, особено що се отнася до това дали присъствието във веригата на доставките на освободено от ДДС малко и средно предприятие (МСП) или, обратното, на данъчнозадължено лице, което не отговаря на условията за освобождаване от ДДС (напр. медицински услуги), може да промени естеството на ваучера и дали ваучерът може да се квалифицира като ВКЦ, когато е възможно за пътуващите граждани на държави извън ЕС да се прилага евентуално освобождаване.

Правила за ДДС при облагането на ваучерите в дистрибуторската верига:

Прехвърляне на ВКЦ

- **Прехвърляне на свое име**. Три държави членки споменаха за проблеми при установяването на това дали дадено данъчнозадължено лице по дистрибуторската верига действа от свое име.

- **Прехвърлянето на името на друго данъчнозадължено лице** беше споменато от четири държави членки, включително трудностите, свързани с данъчните задължения в държавата членка на осребряване на ваучера, с определянето на данъчната основа на предоставената услуга (и на кого следва да се фактурират таксите) и с определянето на момента на доставката.

- **Връзката със специалните режими, имащи отношение към прехвърлянето на ВКЦ**, беше спомената от две държави членки във връзка с въпроса дали предоставянето на ВКЦ следва да се облага с данък, когато издателят и/или лицето, което осребрява ваучера, са освободени от данък по режима за МСП, и във връзка с проблема с неприспадането на ДДС върху получените доставки в случай на освободено МСП в дистрибуторската верига.

- **Правилото за считаното за доставчик лице, имащо отношение към прехвърлянето на ВКЦ**, беше спомената от две държави членки във връзка с предизвикателствата при прилагането на това правило и различните тълкувания на

данъчните администрации относно данъчната основа на доставката, извършена от считаното за доставчик лице, и произтичащите от това задължения за фактуриране.

Разпространение на ВМРП

- Въпросът за **данъчната основа на дистрибуторските услуги** беше повдигнат от шест държави членки, които посочиха по-специално трудностите при изчисляването на данъчната основа, когато заплащането не е фактурирано отделно или ако по веригата ваучерът се разпространява на цена, по-ниска от номиналната му стойност. Беше пояснено също така, че правилото за разликата между номиналната стойност и платената покупна цена, без размера на ДДС, свързан с предоставената дистрибуторска услуга, се прилага, ако за услугата не е договорена отделна такса.

- Въпросът за **разграничението между различните доставки** беше повдигнат от три държави членки, които посочиха по-специално трудността да се направи разграничение между доставката на самия ВМРП и предоставянето на дистрибуторска услуга, извършена за сметка на друго данъчнозадължено лице.

- Въпросът за **предприемането на действия за сметка на друго лице** беше повдигнат от две държави членки, по-специално във връзка с това как се определя за чия сметка се предоставят услугите в дистрибуторска верига с множество посредници.

- **Задълженията за фактуриране** бяха засегнати от две държави членки.

Данъчна основа при осребряване на ВМРП

В отговор на затворените въпроси от проучването **повечето държави членки са съгласни/напълно съгласни, че разпоредбите относно данъчната основа на доставката на стоки или услуги, предоставяни срещу ВМРП, са ясни и лесни за прилагане** и позволяват на националната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица във всяка отделна ситуация. Почти половината от държавите членки са съгласни също, че тези разпоредби са ясни за данъчнозадължените лица, така че да могат да изпълняват задълженията си, и позволяват на националната администрация да прилага съответните правила.

В контекста на отворените въпроси от проучването **единадесет държави членки направиха коментари по този въпрос**, като посочиха по-специално трудностите при определянето на данъчната основа, особено при градските карти или при ВМРП, свързани с множество стоки/услуги, трудностите, произтичащи от необходимостта да се приспада част от данъчната основа всеки път, когато ваучерът се използва частично, и проблема с ваучерите без парична стойност, когато платената сума е неизвестна. Бяха изразени колебания относно това за какво се отнася „платената за ваучера сума“ (т.е. за цената, платена от клиента на последния дистрибутор, или за цената, платена от издателя на доставчика). Накрая, беше отбелязано, че противоречие с основното правило за данъчната основа може да възникне, когато в резултат на правилата за ВМРП се облага сума, различна от сумата, която доставчикът действително е получил от издателя на ваучера.

Неизползвани ваучери

Шест държави членки споменаха за проблеми, свързани с неизползваните ваучери , по-специално що се отнася до това дали да се облага с данък задържаната и невъзстановена платена сума и евентуалното ѝ квалифициране като заплащане за дистрибуторска/промоционална услуга или за „услуга за осигуряване на наличност“, предоставяна от доставчика на притежателя на ВМРП. Беше отбелязано също така, че липсата на регулиране може да насърчи издаването на ВМРП вместо на ВКЦ, за да се отложи начисляването на ДДС и да се избегне плащането, в случай че ваучерът не бъде осребрен.

5. Заключения

От 1 януари 2019 г. в ЕС се прилагат общи правила за ДДС върху ваучерите. В настоящия доклад, в съответствие с член 410б от Директивата за ДДС, се прави оценка на тяхното изпълнение и прилагане от държавите членки през четирите години след въвеждането на правилата (между 2019 и 2022 г.).

Първоначално Комисията представи предложение с цел изясняване и хармонизиране на приложимите правила за ДДС върху ваучерите, поради липсата на които държавите членки бяха разработили некоординирани решения, водещи до рискове от двойно данъчно облагане или необлагане. Някои от разпоредбите, предвидени в първоначалното предложение на Комисията, в крайна сметка не бяха приети от Съвета, поради което някои специфични въпроси (напр. платежните услуги) останаха неуредени в действащите правила[48]. През последните няколко години обаче Комитетът по ДДС допринесе за по-уеднаквеното прилагане на новите разпоредби, като бяха обсъдени пет работни документа и бяха приети два набора от насоки, одобрени от мнозинството от държавите членки, по отношение на ваучерите и връзката им с платежните инструменти, токените, специалните режими за ДДС и градските карти, с което бяха обхванати и някои аспекти, които не са разгледани в приетите от Съвета правила[49].

Що се отнася до прилагането на правилата от държавите членки през първите четири години, при проверките за съответствие не бяха установени сериозни проблеми по отношение на официалното транспониране и не бяха открити производства за установяване на нарушение. Досега Съдът на ЕС е постановил само две решения по новите правила, въведени с Директивата за ваучерите (относно градските карти и трансграничното разпространение на ваучер)[50].

Резултатите от проучването, проведено от 27 март до 9 юни 2023 г., показват, че предвид краткия период на прилагане на правилата за ДДС върху ваучерите, **държавите членки не са имали достатъчно време** да съберат доказателства, да извършат одити и да формулират окончателна преценка относно общото изпълнение на правилата за ДДС върху ваучерите.

Доколкото има налична информация обаче, държавите членки потвърждават, че **общите правила на ЕС за ваучерите като цяло са допринесли за преодоляване на**

48 Раздел 2.
49 Раздел 3.
50 Раздел 3.

фрагментарността и сложността на облагането с ДДС на различните модели на стопанска дейност, което е довело до по-опростени правила и по-уеднаквено прилагане в целия ЕС. По-специално правилата за ДДС върху ваучерите постигат целите си, като осигуряват по-уеднаквени изисквания и по-опростено постигане на съответствие. Освен това се счита, че те са до голяма степен целесъобразни, доколкото държавите членки разполагат с необходимата информация, адаптирани са към различните модели на стопанска дейност и са подходящи за нови и предстоящи модели и за трансгранични ситуации. Стана ясно също така, че правилата за ваучерите, анализирани в настоящия доклад, са в съответствие с общата система на ДДС. И накрая, тези правила осигуряват добавена стойност от ЕС, тъй като с тях се решават проблеми, свързани с еднаквото прилагане и с двойното данъчно облагане или необлагането в целия ЕС[51].

Що се отнася до оценката на специфичните правила, **разпоредбите относно общото определение за ваучер, относно определението за ВКЦ и разграничаването им от ВМРП и относно прехвърлянето на ВКЦ и ВМРП се възприемат до голяма степен като ясни и лесни за прилагане** от националните администрации, което им позволява да предоставят ясни насоки и да прилагат съответните правила, и като ясни за данъчнозадължените лица, така че да могат да изпълняват задълженията си.

Само малка част от държавите членки изтъкнаха проблеми, свързани с прилагането на правилата за ДДС върху ваучерите, в отговорите си на отворените въпроси от проучването. По отношение на определението за ваучер, дистрибуторската верига за ваучери и неизползваните ваучери, на които беше обърнато специално внимание в настоящия доклад, най-често споменаваните въпроси бяха свързани с разграничението между ваучери и други видове инструменти (напр. токени) и между ВМРП и ВКЦ, особено в контекста на трансграничната търговия или градските карти. Други въпроси засягат количественото определяне на данъчната основа на услугите по разпространение на ВМРП и за тяхното осребряване, както и до третирането на неизползваните ваучери[52]. Тези въпроси **се отнасяха предимно до аспекти на прилагането на действащите правила**, а не до нови законодателни аспекти, които трябва да бъдат разгледани, и в **повечето случаи бяха предмет на предишни/текущи обсъждания** в Комитета по ДДС (и на неотдавнашно решение на Съда на ЕС), които значително допринесоха за по-уеднаквеното им прилагане.

Ето защо настоящият доклад показва, че целите на Директивата за ваучерите до голяма степен са постигнати, а някои специфични въпроси, свързани с нейното прилагане, все още предстои да бъдат решени. Но преди всичко в доклада се подчертава, че предвид факта, че са изминали само няколко години, **повечето държави членки все още не разполагат с достатъчно информация**, **за да оценят правилно действието на правилата за ДДС върху ваучерите**. Особено на въпроса за ефикасността на действащите правила за намаляване на административните разходи на дружествата, които издават или прехвърлят ВКЦ или ВМРП, и на данъчните/митническите администрации, ползите за сектора, увеличаването на вътрешната и трансграничната

[51] Раздел 4.1.
[52] Раздел 4.2.

търговия с ваучери или проблемите с измамите, огромното мнозинство от държавите членки не можаха да дадат никакви отговори, тъй като не разполагаха с информация[53].

С оглед на гореизложеното, предвид краткия период на прилагане на правилата за ДДС върху ваучерите и ограничените налични данни за оценката, Комисията счита, че **всяко предложение за изменение на действащите правила би било преждевременно**. Освен това, като се имат предвид предварителните становища, които в повечето случаи потвърждават постигането на основните цели на Директивата за ваучерите, **едно такова предложение би било също и неуместно**. Само малка част от държавите членки повдигнаха въпроси, които обаче се отнасяха главно до прилагането на правилата в настоящия им вид и вече бяха предмет на обсъждане в Комитета по ДДС, а в малкото коментари относно нови аспекти, които не са обхванати от действащото законодателство, липсваше достатъчно задълбочен анализ, който да послужи за основа на ново законодателно предложение. Според Комисията и както се вижда от отговорите на проучването, вниманието трябва по-скоро да бъде съсредоточено върху правилното и еднакво прилагане на действащите правила, а работата следва да продължи на **най-подходящия форум — в рамките на Комитета по ДДС**, чиято роля е да разглежда въпроси, свързани с прилагането на разпоредбите за ДДС, и който, въпреки че не приема решения със задължителен характер за държавите членки, през годините е доказал, че допринася значително за по-уеднаквеното прилагане на Директивата за ДДС.

[53] Приложение 1 — Обзорен доклад.

ПРИЛОЖЕНИЕ — ОБЗОРЕН ДОКЛАД — ВЪПРОСНИК ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/1065 ЗА ВАУЧЕРИТЕ

Проучването, насочено към държавите членки, се проведе от 27 март до 9 юни 2023 г. Всички държави членки отговориха на въпросника.

Мнозинството от държавите членки са съгласни или напълно съгласни, че:

- Общото определение за ваучер:
    - е ясно и лесно за прилагане и позволява на националната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица във всяка отделна ситуация.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	17	62,96 %
Нито съгласни, нито несъгласни	4	14,81 %
Несъгласни	4	14,81 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	0	0 %
Без отговор	0	0 %

    - е ясно за данъчнозадължените лица, така че да могат да изпълняват задълженията си.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	0	0 %
Съгласни	16	59,26 %
Нито съгласни, нито несъгласни	8	29,63 %
Несъгласни	2	7,41 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	1	3,7 %
Без отговор	0	0 %

- Определението за ВКЦ:
    - е ясно и лесно за прилагане и позволява на националната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица във всяка отделна ситуация.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	21	77,78 %
Нито съгласни, нито несъгласни	2	7,41 %
Несъгласни	1	3,7 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	1	3,7 %
Без отговор	0	0 %

- и разликата между ВКЦ и ВМРП е ясна за данъчнозадължените лица, така че да могат да изпълняват задълженията си.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	0	0 %
Съгласни	18	66,67 %
Нито съгласни, нито несъгласни	4	14,81 %
Несъгласни	1	3,7 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	4	14,81 %
Без отговор	0	0 %

- Кумулативните условия да са известни мястото на доставка и размерът на дължимия ДДС дават възможност на националната администрация да определи какво е ВКЦ и да го разграничи от ВМРП.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	22	81,48 %
Нито съгласни, нито несъгласни	2	7,41 %
Несъгласни	1	3,7 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	0	0 %
Без отговор	0	0 %

- Разпоредбата относно прехвърлянето на ВКЦ от данъчнозадължени лица, действащи от свое име:

    - е ясна и лесна за прилагане и позволява на националната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица относно различните данъчни събития във всяка отделна ситуация.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	21	77,78 %
Нито съгласни, нито несъгласни	3	11,11 %
Несъгласни	1	3,7 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	0	0 %
Без отговор	0	0 %

- дава възможност на националната администрация да прилага съответните правила за различните данъчни събития във всяка отделна ситуация.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	3	11,11 %
Съгласни	17	62,96 %
Нито съгласни, нито несъгласни	5	18,52 %
Несъгласни	0	0 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	2	7,41 %
Без отговор	0	0 %

- е ясна за данъчнозадължените лица, действащи от свое име, така че да могат да изпълняват задълженията си при различни данъчни събития.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	1	3,7 %
Съгласни	18	66,67 %
Нито съгласни, нито несъгласни	4	14,81 %
Несъгласни	2	7,41 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	2	7,41 %
Без отговор	0	0 %

- Разпоредбата относно прехвърлянето на ВКЦ, когато доставчикът на стоки или услуги не е данъчнозадълженото лице, което, действайки от свое име, е издало ВКЦ:

- е ясна и лесна за прилагане и позволява на националната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица относно прилагането на правилото за „считаното за доставчик лице“ във всяка отделна ситуация.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	3	11,11 %
Съгласни	17	62,96 %
Нито съгласни, нито несъгласни	6	22,22 %
Несъгласни	0	0 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	1	3,7 %
Без отговор	0	0 %

- дава възможност на националната администрация да прилага правилото за „считаното за доставчик лице“ във всяка отделна ситуация.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	3	11,11 %
Съгласни	13	48,15 %
Нито съгласни, нито несъгласни	8	29,63 %
Несъгласни	0	0 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	3	11,11 %
Без отговор	0	0 %

- Разпоредбата относно прехвърлянето на ВКЦ от данъчнозадължено лице, действащо от името на друго данъчнозадължено лице:

  - е ясна и лесна за прилагане и позволява на националната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица относно различните данъчни събития във всяка отделна ситуация.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	5	18,52 %
Съгласни	16	59,26 %
Нито съгласни, нито несъгласни	3	11,11 %
Несъгласни	1	3,7 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	2	7,41 %
Без отговор	0	0 %

  - дава възможност на националната администрация да прилага съответните правила за различните данъчни събития във всяка отделна ситуация.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	3	11,11 %
Съгласни	16	59,26 %
Нито съгласни, нито несъгласни	5	18,52 %
Несъгласни	0	0 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	3	11,11 %
Без отговор	0	0 %

- е ясна за данъчнозадължените лица, действащи от името на друго данъчнозадължено лице, така че да могат да изпълняват задълженията си.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	1	3,7 %
Съгласни	16	59,26 %
Нито съгласни, нито несъгласни	6	22,22 %
Несъгласни	1	3,7 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	3	11,11 %
Без отговор	0	0 %

- Разпоредбата относно прехвърлянето на ВМРП от данъчнозадължени лица, които действително предават стоките или предоставят услугите, е ясна и лесна за прилагане и позволява на националната администрация да предоставя ясни насоки на тези данъчнозадължени лица, според които всяко прехвърляне на ВМРП преди действителната доставка на стоките или услугите е извън обхвата на облагането и само неговото осребряване срещу действителната доставка на стоките или услугите подлежи на облагане с ДДС.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	3	11,11 %
Съгласни	19	70,37 %
Нито съгласни, нито несъгласни	4	14,81 %
Несъгласни	0	0 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	1	3,7 %
Без отговор	0	0 %

- Разпоредбата относно прехвърлянето на ВМРП от данъчнозадължени лица, различни от данъчнозадълженото лице, което действително предава стоките или предоставя услугите, е ясна и лесна за прилагане и позволява на националната администрация да предоставя ясни насоки на тези данъчнозадължени лица относно наличието на доставка на услуги, като дистрибуторски или промоционални услуги.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	16	59,26 %
Нито съгласни, нито несъгласни	6	22,22 %
Несъгласни	2	7,41 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	1	3,7 %
Без отговор	0	0 %

- Разпоредбата относно прехвърлянето на ВМРП:

- дава възможност на националната администрация да прилага съответните правила във всяка отделна ситуация.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	14	51,85 %
Нито съгласни, нито несъгласни	9	33,33 %
Несъгласни	0	0 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	2	7,41 %
Без отговор	0	0 %

- е ясна за данъчнозадължените лица, така че да могат да изпълняват задълженията си.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	1	3,7 %
Съгласни	17	62,96 %
Нито съгласни, нито несъгласни	4	14,81 %
Несъгласни	2	7,41 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	3	11,11 %
Без отговор	0	0 %

- Основното правило, според което данъчната основа на доставката на стоки или услуги, предоставяни срещу ВМРП, е равна на платената за ваучера сума, е ясно и лесно за прилагане и позволява на данъчната администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица във всяка отделна ситуация.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	16	59,26 %
Нито съгласни, нито несъгласни	4	14,81 %
Несъгласни	4	14,81 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	1	3,7 %
Без отговор	0	0 %

- Второстепенното правило, според което данъчната основа на доставката на стоки или услуги, предоставяни срещу ВМРП, е равна на паричната стойност, посочена върху самия ваучер за множество различни плащания или в свързаната с него документация, е ясно и лесно за прилагане и позволява на данъчната

администрация да предоставя ясни насоки на данъчнозадължените лица във всяка отделна ситуация.

	Отговори	Съотношение
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	14	51,85 %
Нито съгласни, нито несъгласни	7	25,93 %
Несъгласни	2	7,41 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	2	7,41 %
Без отговор	0	0 %

- Разпространението на ВМРП от данъчнозадължено лице, различно от издателя на ваучера, е доставка на услуга за целите на Директивата за ДДС.

	Отговори	Съотношение
Да	23	85,19 %
Не	2	7,41 %
Няма налична информация	2	7,41 %
Без отговор	0	0 %

- Данъчната основа на услугата по разпространение на ВМРП е равна на разликата между номиналната стойност на ваучера и платената покупна цена, без размера на ДДС, свързан с предоставената услуга по разпространение.

	Отговори	Съотношение
Да	19	70,37 %
Не	4	14,81 %
Няма налична информация	4	14,81 %
Без отговор	0	0 %

17 държави членки предоставят конкретни насоки относно дистрибуторската верига на ВМРП, най-вече под формата на административни насоки.

	Отговори	Съотношение
Да	17	62,96 %
Не	10	37,04 %
Без отговор	0	0 %

	Отговори	Съотношение
Законодателство	2	7,41 %
Административни насоки	12	44,44 %
Индивидуални постановления	2	7,41 %
Друго	1	3,7 %
Без отговор	10	37,04 %

Почти половината от държавите членки са съгласни или напълно съгласни, че:

- разпоредбите относно „считаното за доставчик лице“, свързани с прехвърлянето на ВКЦ, са ясни за данъчнозадължените лица, които са доставчици на стоки или услуги и не са данъчнозадължените лица, които, действайки от свое име, са издали ВКЦ, така че тези лица да могат да изпълняват задълженията си.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	11	40,74 %
Нито съгласни, нито несъгласни	7	25,93 %
Несъгласни	0	0 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	7	25,93 %
Без отговор	0	0 %

- разпоредбата относно данъчната основа на доставката на стоки или услуги, предоставяни срещу ВМРП, дава възможност на националната администрация да прилага съответните правила във всяка отделна ситуация.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	2	7,41 %
Съгласни	10	37,04 %
Нито съгласни, нито несъгласни	10	37,04 %
Несъгласни	2	7,41 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	3	11,11 %
Без отговор	0	0 %

- разпоредбите, свързани с данъчната основа на доставката на стоки или услуги, предоставяни срещу ВМРП, са ясни за данъчнозадължените лица, така че да могат да изпълняват задълженията си при различни данъчни събития.

	Отговори	*Съотношение*
Напълно съгласни	0	0 %
Съгласни	13	48,15 %
Нито съгласни, нито несъгласни	4	14,81 %
Несъгласни	2	7,41 %
Категорично несъгласни	0	0 %
Няма налична информация	8	29,63 %
Без отговор	0	0 %

Половината или мнозинството от държавите членки не разполагат с достатъчно информация за това:

- дали разпространението на безплатни ваучери за отстъпка от данъчнозадължено лице, различно от издателя на ваучера, когато данъчнозадълженото лице,

предоставящо стоките или услугите, за които се отнася ваучерът, получава заплащане от издателя, представлява предоставяне на услуга по осребряване за целите на Директивата за ДДС.

	Отговори	*Съотношение*
Да	10	37,04 %
Не	3	11,11 %
Няма налична информация	14	51,85 %
Без отговор	0	0 %

- дали данъчната основа на услугата по разпространение на горепосочените безплатни ваучери за отстъпка е равна на намалението на цената, предоставено на клиента и възстановено от издателя, без размера на ДДС, свързан с предоставената услуга по осребряване.

	Отговори	*Съотношение*
Да	5	18,52 %
Не	5	18,52 %
Няма налична информация	17	62,96 %
Без отговор	0	0 %

Бяха изразени **различни мнения** по въпроса дали държавите членки предоставят конкретни насоки относно третирането на неизползвани ВКЦ или ВМРП за целите на ДДС. Ако това е така, насоки са предоставяни предимно с административни указания.

	Отговори	*Съотношение*
Да, но само за ВКЦ	4	14,81 %
Да, но само за ВМРП	5	18,52 %
Да, както за ВКЦ, така и за ВМРП	8	29,63 %
Не	10	37,04 %
Без отговор	0	0 %

	Отговори	*Съотношение*
Законодателство	1	3,7 %
Административни насоки	13	48,15 %
Индивидуални постановления	2	7,41 %
Друго	1	3,7 %
Без отговор	10	37,04 %

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА ДИРЕКТИВАТА ЗА ВАУЧЕРИТЕ

Мнозинството от държавите членки са съгласни, че прилагането на Директивата за ваучерите през първите четири години е довело *поне до известна степен* до:

- по-опростено постигане на съответствие

	Отговори	*Съотношение*
Ни най-малко	1	3,7 %
В незначителна степен	3	11,11 %
В умерена степен	11	40,74 %
В голяма степен	2	7,41 %
Няма налична информация	10	37,04 %
Без отговор	0	0 %

- по-уеднаквени изисквания

	Отговори	*Съотношение*
Ни най-малко	1	3,7 %
В незначителна степен	4	14,81 %
В умерена степен	9	33,33 %
В голяма степен	7	25,93 %
Няма налична информация	6	22,22 %
Без отговор	0	0 %

- правила за ДДС, адаптирани към различни модели на стопанска дейност

	Отговори	*Съотношение*
Ни най-малко	1	3,7 %
В незначителна степен	4	14,81 %
В умерена степен	9	33,33 %
В голяма степен	4	14,81 %
Няма налична информация	9	33,33 %
Без отговор	0	0 %

Почти половината от държавите членки са съгласни до известна степен, но другата половина или почти половината не разполагат с достатъчно информация относно това дали правилата за ДДС:

- осигуряват ползи на данъчната/митническата администрация

	Отговори	*Съотношение*
Ни най-малко	3	11,11 %
В незначителна степен	2	7,41 %
В умерена степен	6	22,22 %
В голяма степен	3	11,11 %
Няма налична информация	13	48,15 %
Без отговор	0	0 %

- са подходящи за новите и нововъзникващите модели на стопанска дейност

	Отговори	*Съотношение*
Ни най-малко	1	3,7 %
В незначителна степен	5	18,52 %
В умерена степен	5	18,52 %
В голяма степен	3	11,11 %
Няма налична информация	13	48,15 %
Без отговор	0	0 %

- са подходящи за справяне с трансгранични ситуации

	Отговори	*Съотношение*
Ни най-малко	2	7,41 %
В незначителна степен	3	11,11 %
В умерена степен	6	22,22 %
В голяма степен	2	7,41 %
Няма налична информация	14	51,85 %
Без отговор	0	0 %

Половината или мнозинството от държавите членки не разполагат с достатъчно информация относно това дали правилата за ДДС:

- са довели до намаляване на административните разходи за:
    - дружествата, издаващи ВКЦ

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	1	3,7 %
В незначителна степен	0	0 %
В умерена степен	2	7,41 %
В голяма степен	1	3,7 %
Няма налична информация	23	85,19 %
Без отговор	0	0 %

    - дружествата, издаващи ВМРП

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	2	7,41 %
В незначителна степен	0	0 %
В умерена степен	1	3,7 %
В голяма степен	1	3,7 %
Няма налична информация	23	85,19 %
Без отговор	0	0 %

    - дружествата, прехвърлящи ВКЦ

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	1	3,7 %
В незначителна степен	0	0 %
В умерена степен	0	0 %
В голяма степен	1	3,7 %
Няма налична информация	25	92,59 %
Без отговор	0	0 %

    - дружествата, прехвърлящи ВМРП

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	1	3,7 %
В незначителна степен	0	0 %
В умерена степен	0	0 %
В голяма степен	1	3,7 %
Няма налична информация	25	92,59 %
Без отговор	0	0 %

- данъчните/митническите администрации

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	4	14,81 %
В незначителна степен	1	3,7 %
В умерена степен	1	3,7 %
В голяма степен	2	7,41 %
Няма налична информация	19	70,37 %
Без отговор	0	0 %

- са довели до увеличаване на:

  - вътрешната търговия с ваучери

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	0	0 %
В незначителна степен	1	3,7 %
В умерена степен	1	3,7 %
В голяма степен	1	3,7 %
Няма налична информация	24	88,89 %
Без отговор	0	0 %

  - трансграничната търговия с ваучери

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	0	0 %
В незначителна степен	0	0 %
В умерена степен	1	3,7 %
В голяма степен	1	3,7 %
Няма налична информация	25	92,59 %
Без отговор	0	0 %

- са осигурили ползи за сектора

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	0	0 %
В незначителна степен	1	3,7 %
В умерена степен	4	14,81 %
В голяма степен	2	7,41 %
Няма налична информация	20	74,07 %
Без отговор	0	0 %

- са допринесли за решаването на проблеми, свързани с измама.

	Отговори	Съотношение
Ни най-малко	2	7,41 %
В незначителна степен	1	3,7 %
В умерена степен	2	7,41 %
В голяма степен	1	3,7 %
Няма налична информация	21	77,78 %
Без отговор	0	0 %

В отговор на отворените въпроси от проучването **малка част от държавите членки обърнаха внимание на конкретни проблеми, свързани** с прилагането на действащите правила. По-долу е представена графика, показваща броя на държавите членки, обърнали внимание на проблеми в отговор на всеки отворен въпрос.

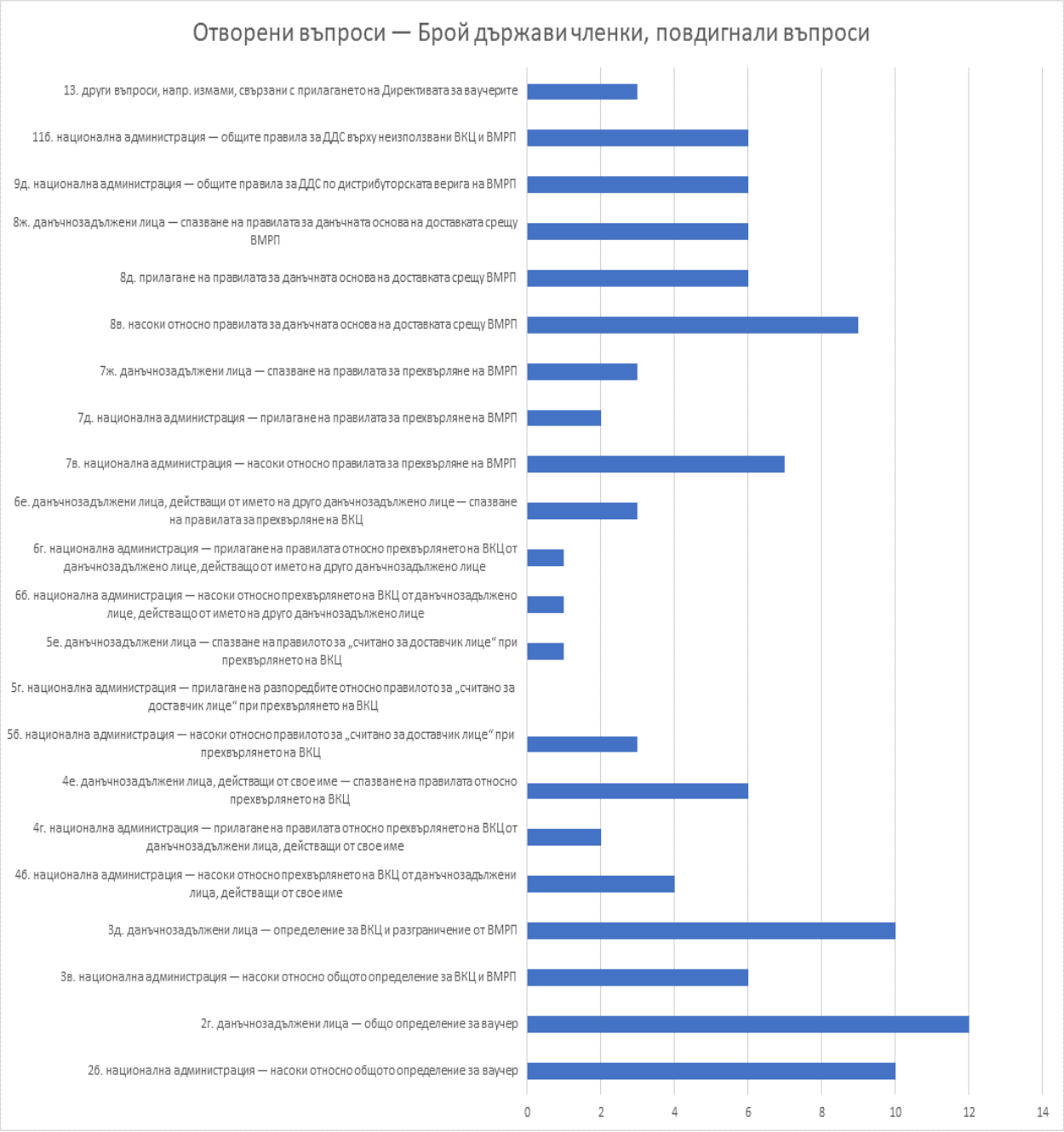

По-долу са представени четири графики, обобщаващи най-съществените проблеми, на които е обърнато внимание, свързани с определението/квалификацията на ваучерите, дистрибуторските вериги и неизползваните ваучери, както и броят на държавите членки, обърнали внимание на проблемите. При този анализ се вземат предвид всички отговори на различните въпроси от въпросника, за да се осигури най-пълна представа за проблемите, на които е обърнато внимание (например в първата графика са включени

въпроси, свързани с квалификацията, дори те да са споменати от дадена държава членка в контекста на въпрос, който не е пряко свързан с определението за ваучери).

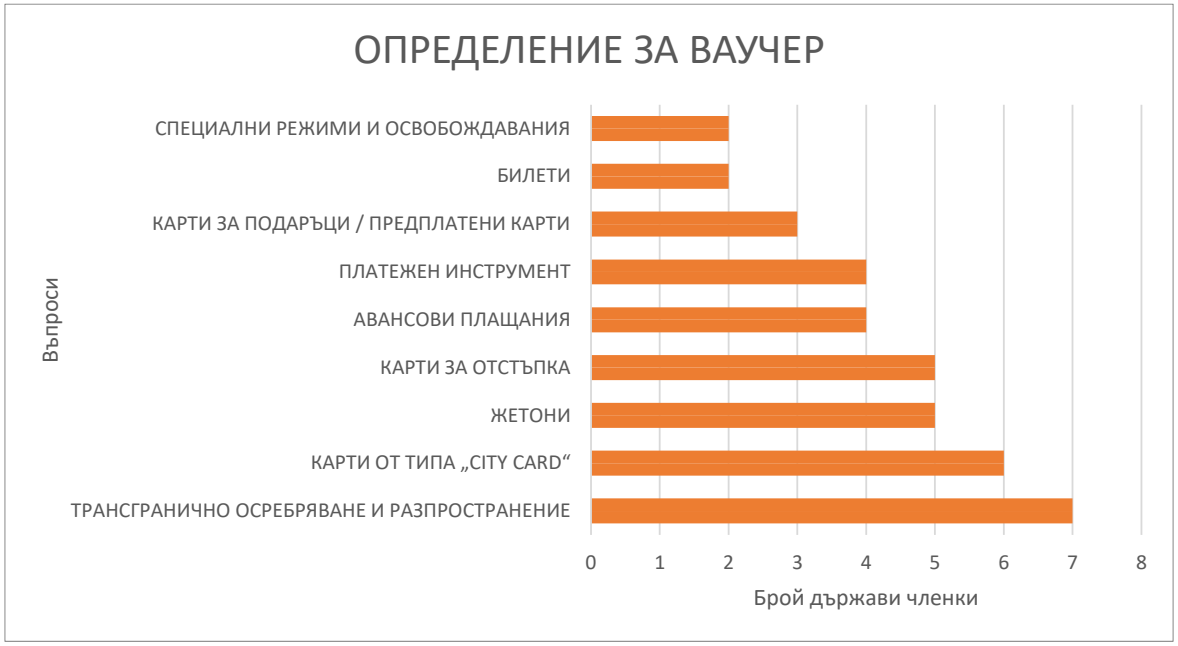

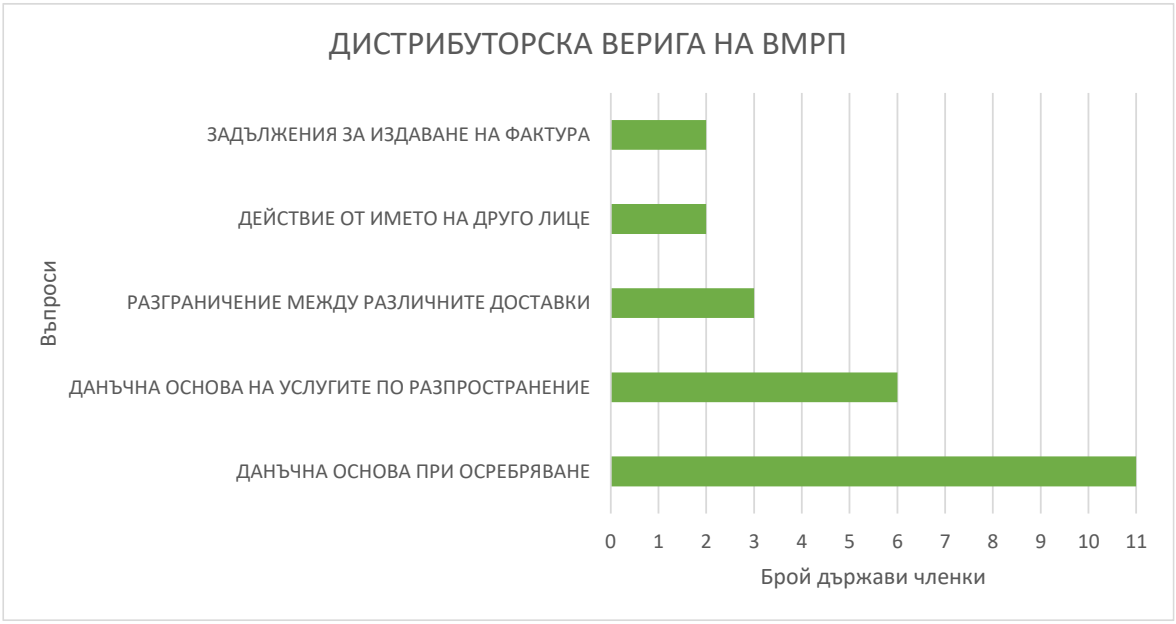

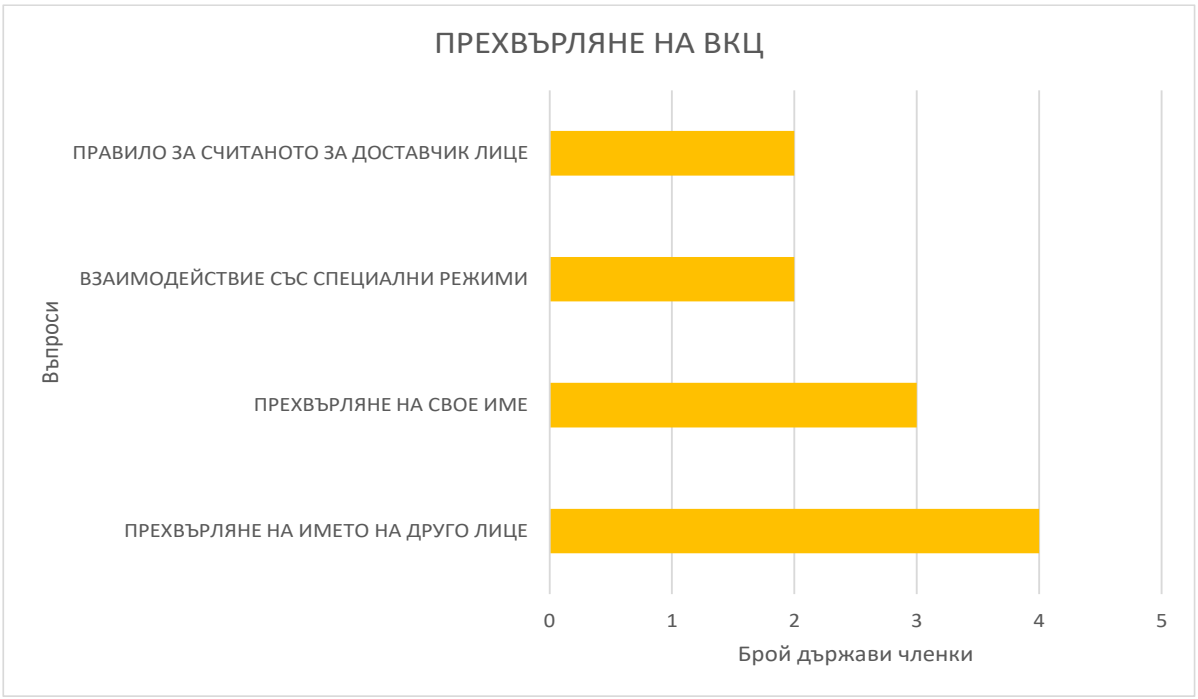
ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ВКЦ
ПРАВИЛО ЗА СЧИТАНОТО ЗА ДОСТАВЧИК ЛИЦЕ
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ
ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА СВОЕ ИМЕ
ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ИМЕТО НА ДРУГО ЛИЦЕ
Въпроси
0
1
2
3
4
5
Брой държави членки

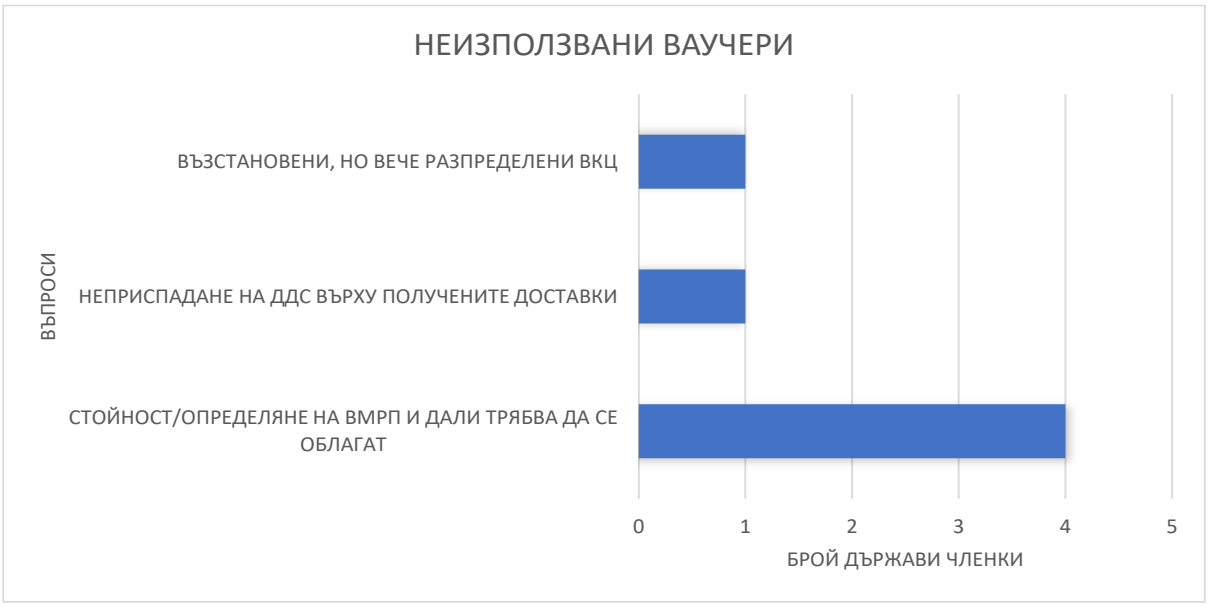
НЕИЗПОЛЗВАНИ ВАУЧЕРИ
ВЪЗСТАНОВЕНИ, НО ВЕЧЕ РАЗПРЕДЕЛЕНИ ВКЦ
НЕПРИСПАДАНЕ НА ДДС ВЪРХУ ПОЛУЧЕНИТЕ ДОСТАВКИ
СТОЙНОСТ/ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВМРП И ДАЛИ ТРЯБВА ДА СЕ ОБЛАГАТ
ВЪПРОСИ
0
1
2
3
4
5
БРОЙ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ